

Controles op de job door het FOD en onze verantwoordelijkheden als professionals. (mua, grimeur)

De dienst Inspectie Consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid is bevoegd voor marktcontrole van cosmetische producten. Dat wil zeggen dat je op openbaar toegankelijke jobs gecontroleerd kan worden door het FOD. Wij grimeurs worden wettelijk gezien als verkopers van schmink, weliswaar op het gezicht, maar wij verkopen schmink. Daarom mogen ook wij gecontroleerd worden tijdens ons werk. Je wordt stilgelegd en je moet ter plekke kunnen aantonen dat je in orde bent met je materialen voor je het werk mag hervatten.

Let op: de controleur moet zich identificeren!

Op privé jobs, bijvoorbeeld bij mensen thuis, mag het FOD niet controleren. Echter zit je daar weer met je beroepsaansprakelijkheid. Doe je iets fout kun je daar voor worden aangeklaagd door de klant!

Wie is wettelijk gezien een professional?

Iemand die meer geld vraagt dan de materiaalkosten. Het heeft dus niets te maken met je niveau. Zodra je meer vraagt dan de werkelijke materiaalkosten wordt je wettelijk gezien als een professional en val je dus onder bedrijfsaansprakelijkheid, beroepsaansprakelijkheid en productaansprakelijkheid. Deze drie worden later verder toegelicht.

Hoe zorg je ervoor dat je in orde bent?

Onder cosmetica verstaat men de producten die in contact komen met de opperhuid, de haren, het lichaamshaar, de nagels, de lippen, de mond, de tanden en de uitwendige genitaliën met als doel:

- te reinigen (zeep, shampoo, tandpasta, ...),
- te beschermen (zonnecrème, ...),
- in goede staat te houden (antirimpelcrème, ...),
- te parfumeren of de lichaamsgeuren te corrigeren (parfum, deodorant, ...),
- het uitzicht ervan te wijzigen (make-up, haarkleurmiddelen, ...).

Verplichtingen voor cosmetische producten in de Europese Unie.

Hierna volgen enkele belangrijke regels voor cosmetica, zonder echter volledig te zijn.

1. Voor elk cosmetisch product op de EU-markt, moet een verantwoordelijke persoon bepaald zijn, met adres in Europese Unie (zie artikels 4 en 5 van voornoemde Verordening). Dit is meestal de fabrikant (binnen EU), maar ook gespecialiseerde bedrijven of importeurs kunnen als verantwoordelijk persoon aangeduid worden.

De verantwoordelijke persoon staat in voor de conformiteit van de producten, waaronder de aspecten veiligheid, samenstelling, goede productiepraktijken, productinformatiedossier, verpakking en etikettering, informatie aan overheden en aan de consument, enz. . De verantwoordelijke persoon en zijn adres moet verplicht op de verpakking van het cosmetisch product staan.

Wanneer producten geïmporteerd worden van buiten de EU, is de importeur de verantwoordelijke persoon.

! Dus als jij zelf producten in Amerika of China koopt ben jij de importeur en ben jij verantwoordelijk!

Zwitserland behoort niet tot de EU.

2. Alle cosmetische producten die op de EU-markt gebracht worden, moeten op voorhand gemeld worden (notificatie - zie artikel 13 van Verordening 1223/2009) bij de Europese Commissie via de portaalsite <https://webgate.ec.europa.eu/cnp/>. Bij deze notificatie dient de verantwoordelijke persoon informatie in over het product, het etiket, de samenstelling (om bij ongevallen een snelle en afdoende medische behandeling mogelijk te maken), de aanwezigheid van nanomaterialen, enz.. De distributeur die een etiket vertaalt moet dit ook melden via de CPNP. Meer informatie over de portaalsite CPNP Products Notification Portal) vindt u via: http://ec.europa.eu/growth/sectors/cosmetics/index_en.htm

3. De volgende gegevens moeten verplicht op het etiket aangebracht worden (artikel 19 van de voornoemde Verordening):

- de naam en het adres van de verantwoordelijke persoon in de Europese Unie ;
- de nominale inhoud (volume of gewicht);
- de minimale houdbaarheid voor producten met een houdbaarheid van minder dan 30 maanden :

“bij voorkeur te gebruiken vóór...” gevolgd door de houdbaarheidsdatum, symbool dat de zin “bij voorkeur te gebruiken vóór...” vervangt:

- voor producten met een minimale houdbaarheid van meer dan 30 maanden: houdbaarheid na opening, uitgedrukt in maanden of jaren. symbool:

- Lang houdbare producten waarbij houdbaarheid na opening niet belangrijk is (bv. wanneer het product in 1 keer wordt verbruikt), hoeven geen minimale houdbaarheid te dragen,

- de gebruiksaanwijzingen in de talen van de regio van het verkooppunt;
- de functie van het product, tenzij dit vanzelfsprekend is, in de talen van de regio van het verkooppunt;
- het nummer van de productiecharge (lotnummer) of een referentie hieraan;
- de ingrediëntenlijst, voorafgegaan door het woord “ingredients”. De parfumerende bestanddelen moeten niet gedetailleerd worden vermeld, tenzij voor bepaalde allergene bestanddelen;
- De functie van het product en de gebruiksaanwijzingen moeten worden vermeld in de taal van de regio waar het product op de markt komt (Brussel: Frans en Nederlands; Vlaanderen: Nederlands; Franse taalgebied: Frans ; Duitse taalgebied: Duits).

Deze informatie dien je in een lijst te zetten omdat potjes naar verloop van tijd niet meer leesbaar zijn:

- Aankoopdatum
- Openingsdatum
- Houdbaarheidsdatum
- Lotnummer
- kleurnummer

Lijst van ingrediënten vind je in de MSDS, die je van ieder merk in je koffer bij moet hebben in de taal van de regio waar je werkt. (zie onder)

Combineer deze lijst met je inventarislijst voor de belasting en je doet geen dubbel werk.

Ompotten

Bij ompotten verandert het product niet, dus dat is toegestaan. Als je om gaat potten dien je ook de ingrediënten (alle info die op het potje stond!) op de lijst erbij te zetten.

Zelf splitcakes maken?

Zelf splitcakes maken mag niet. Dit in verband met alle verschillende ingrediënten uit verschillende potjes/merken. Je verandert wellicht de structuur, dat mag niet.

Kijk ook uit met het on- eigenlijk gebruik van producten!

Prittstift om wenkbrauwen mee plat te strijken, hobbylijm om blingklusters mee te maken en het advies om babydoekjes te gebruiken om schmink te verwijderen. Allemaal voorbeelden van oneigenlijk gebruik. De producten die je gebruikt zijn niet bedoeld voor gebruik op de huid of voor dat deel van de huid (gezicht, ogen, lippen etc), kunnen een reactie veroorzaken met het materiaal waarmee ze vast worden geplakt etc. Babydoekjes staan er om bekend dat ze allergie voor schmink veroorzaken! Eenmaal een keer schmink verwijderd met babydoekjes geeft een grote kans dat het kind een van de volgende keren reageert op de schmink. Dit in verband met de reactie tussen de ingrediënten in schmink en de ingrediënten in babydoekjes. Producten die oneigenlijk gebruikt worden kunnen voor een stillegging zorgen.

MSDS

In artikel 19 van de Verordening en artikel 5 van het Koninklijk besluit van 17 juli 2012 betreffende cosmetische producten werden specifieke regels bepaald voor producten waarbij het praktisch onmogelijk is alle verplichte informatie op het etiket aan te brengen, en voor niet-voorverpakte producten. Dit wordt vermeld in een zogenaamd MSDS. Deze kun je opvragen bij de diverse merken en importeurs. Deze moet je bij je dragen (of op je smartphone hebben) van alle merken die je in je koffer hebt. Als jij jezelf aan deze voorschriften houdt en er treed een reactie op bij een kind wordt dit verhaalt op de fabrikant of importeur, niet op jou.

Verplichtingen voor distributeurs van cosmetica (artikels 6 en 7 van de Verordening)

Zie ook: <http://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/zorg-voor-jezelf/schoonheidesthetiekproducten/cosmetica/producenten-en-verdelers-1>

Alvorens een cosmetisch product op de markt aan te bieden, verifiëren de distributeurs of - de nodige informatie in de gepaste talen op het etiket staat - en de minimale houdbaarheidsdatum niet verstreken is, indien van toepassing. De distributeur zorgt voor gepaste opslag- en vervoersomstandigheden van de producten in zijn beheer, zodat de kwaliteit van de producten behouden blijft. Indien er twijfels zijn over de conformiteit van een cosmetische product, wordt het product uit de handel genomen of teruggeroepen totdat het product voldoet aan de toepasselijke voorschriften. Indien het product een risico voor de volksgezondheid inhoudt, brengt de distributeur de verantwoordelijke persoon en onze inspectiedienst hiervan onmiddellijk op de hoogte. De distributeur verleent medewerking aan elke maatregel om de risico's weg te nemen. Bij ernstige gezondheidsklachten wordt een melding gedaan aan cosmetovig@health.belgium.be. De distributeur verleent op verzoek informatie over de distributie van een product, namelijk zijn leverancier(s) en de klanten.

Waar vind je alle wettelijke informatie voor België ?

De wettelijke voorschriften voor cosmetische producten in België, bepaald in Verordening 1223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende cosmetische producten en het Koninklijk besluit van 17 juli 2012 betreffende cosmetische producten. U kan de relevante wetteksten en andere nuttige informatie consulteren via onze website <http://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/zorg-voor-jezelf/schoonheidesthetiekproducten/cosmetica/producenten-en-verdelers-0>

Hoe zit het nu juridisch?

Wat zijn onze rechten en plichten?

Hiervoor gaan we meerdere kanten belichten.

- Wat is een professional?
- Aansprakelijkheid
- Samenwerking met andere grimeurs, hoe regel je dat het beste.

Wat is wettelijk gezien een professional?

Iemand die meer geld vraagt dan de materiaalkosten. Heeft dus niets te maken met je niveau. Zodra je meer vraagt dan de werkelijke materiaalkosten wordt je wettelijk gezien als een professional en val je dus onder bedrijfsaansprakelijkheid, beroepsaansprakelijkheid en productaansprakelijkheid. Deze drie worden later verder toegelicht.

Aansprakelijkheid

Als je niet ingeschreven staat maar wel bedrijfsmatig werkt ben je een natuurlijk persoon. (een freelancer is een natuurlijk persoon)

Een eenmanszaak is een rechtspersoon

Bij een eenmanszaak zijn het privé vermogen en het zakelijk vermogen met elkaar verweven en dat geldt ook voor de hoofdelijke aansprakelijkheid. Dat wil zeggen dat je persoonlijk (hoofdelijk) aansprakelijk bent bij het uitoefenen van je bedrijf. Dus bij schade ben je zelf verantwoordelijk.

Bij een bvba bijvoorbeeld geldt het volgende: In een **bvba** zijn de vennoten enkel aansprakelijk voor het vennootschappelijk vermogen. Het kapitaal is vastgelegd in geregistreerde en niet vrij verhandelbare aandelen. Hier is dus privé en bedrijfskapitaal gescheiden.

De meeste grimeurs zullen dus hoofdelijk aansprakelijk zijn.

Daarvoor dien je jezelf te verzekeren met een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering!

Jouw familiale zal schade veroorzaakt bij klanten absoluut niet dekken. Let op Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering is weer iets anders, die heeft uitsluitend met de auto te maken en is verplicht. Familiale is niet verplicht maar raadzaam, zeker als je kinderen hebt die op straat spelen maar dekt geen schade bij klanten. Daarvoor moet je een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering hebben.

Note: Kunstenaarskaart/ kvr

Bij de kunstenaarskaart /kvr zal ook de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering niet dekken

1. omdat je dat wettelijk gezien een vrijwilligersvergoeding ontvangt en dat weer niet wordt gezien als werk.
2. omdat je wettelijk gezien niet mag grimeren op een kunstenaarskaart. Ze worden uitgegeven in de veronderstelling dat jij je aan de regels die erbij geleverd worden houdt. Kindergrime en andere bodyart staan op de lijst van activiteiten die je er niet op mag doen. Dus ook al heb je hem aangevraagd voor kindergrime, je mag hem er niet voor gebruiken. En dus ben je niet verzekerd.

Met welke aansprakelijkheden heb je als professional/ bedrijf te maken?

- Bedrijfsaansprakelijkheid
- Productaansprakelijkheid
- Beroepsaansprakelijkheid

1) Bedrijfsaansprakelijkheid.

Dit zijn de risico's op schade die wij lopen tijdens het uitoefenen van onze werkzaamheden. Om een voorbeeld te noemen:

- Veel bedrijven hebben dure kunst staan/ hangen. Je stoot per ongeluk een duur beeld om met je trolley en het gaat kapot
- Of je verfwater gaat over het dure tapijt
- Of het geschminkte kind komt in contact met water en de verf loopt van het gezichtje op een dure kanten bloesje.
- Penseel in een oog

Dat kan allemaal gebeuren. Daarvoor ben jij persoonlijk verantwoordelijk.

Sommige zaken kun je in de algemene voorwaarden al vastleggen en indekken.

- Door mensen te waarschuwen voor sommige risico's vooraf kun je jezelf indekken. Bijvoorbeeld bij het kanten bloesje. Als jij in je algemene voorwaarden zet dat jij niet verantwoordelijk bent voor schade ontstaan door hevig zweten of vocht dat in contact komt met het kind, dan is dat ingedekt.
- Zet ook in die voorwaarde dat je geen dubbel functie als oppas hebt zodat schade gemaakt door kinderen niet op jou verhaalt kan worden.
- Of bijvoorbeeld dat je tijdens een verjaardagsfeestje niet verantwoordelijk bent voor allergische reacties bij de gasten die zonder ouders aanwezig zijn, maar dat de gastvrouw dat is.
- Verder mag je er zeker zaken in zetten om jezelf in te dekken of de job gemakkelijker te maken. Zoals bijvoorbeeld een overkapping tegen de zon of een plaats binnen bij 16 graden of minder en dat je licht nodig hebt in een donkere ruimte.

Stuur je voorwaarden met de opdrachtbevestiging mee naar je klant. Op de site vermelden is niet voldoende. Zet in je contract een vinkje akkoord met de algemene voorwaarden.

Bepaalde zaken mag je niet in je algemene voorwaarde vermelden, die kun je hier vinden: <http://www.wetrecht.nl/algemene-voorwaarden-de-blauwe-lijst/>

2) Productaansprakelijkheid.

Daar over heb je al veel kunnen lezen in de informatie over het FOD en zijn controles. Dus daarvoor verwijs ik naar het eerste stuk van deze nieuwsbrief. Hierbij wil ik nog wel even terug komen op het “veranderen” van producten.

Bijvoorbeeld :

- Dettol spuiten over je verf, dat verandert de samenstelling.
- Mixing fluid verandert de samenstelling van verf. Gebruik mixing fluid alleen bij het merk waarvoor het bedoeld is om veilig te zitten.
- Zelf glittergel maken. Zorg dat je een cosmetisch goedgekeurd product als basis hebt. Glijmiddel is bijvoorbeeld een grijs gebied, dat valt niet onder de cosmeticawet. AloeVeragel wel. En wat dat betreft is het beter om gel en glitter gescheiden te houden om aan te kunnen tonen dat beide veilig zijn. Of een kant en klare gel te kopen van een gekeurd merk.
- Veilige glitter: Cosmetische glitter is synthetische glitter waarbij de kleurstof tussen twee lagen acetaat is geseald en ten minsten 8 hoeken heeft (octa). Cosmetische glitter geeft dus geen kleurstof af als het bespoten wordt met alcohol. Maar aangezien ze gaan checken op nano partikels is het voor de toekomst aan te raden om bio- degradeble glitter te gebruiken. Plastic bolletjes in cosmetica zijn al verboden, het volgende zal glitter worden.

Wat we bij de informatie van het FOD nog niet besproken hebben is dat je van een professional ook mag verwachten dat hij/zij productkennis hebben. Ook dat valt onder productaansprakelijkheid.

Je dient de ingrediënten te weten en de klanten te kunnen informeren

- Wat kan allergieën veroorzaken? Gluten, minerale olies (gemaakt uit aardolie!), mica (glanspoeder), aloe vera, alcohol, parfums, bijenwas (kan pollen bevatten), latex etc.
- Kunnen informeren over bewuste keuzes: Vegan (gelatine bijvoorbeeld is dierlijk), houdbaarheidsmiddelen, bio-degradeble, dierproeven etc.
- De juiste informatie kennen over controversiële ingrediënten: lood, kankerveroorzaker parabenen of radium bijvoorbeeld, neopigmenten.

Deze informatie zou in je opleiding moeten zitten of op te vragen zijn bij de fabrikanten.

Batch/ lotnummer

Je dient het batch/lot nummer te weten van de producten die je gebruikt. Een fabrikant kan een terugroepactie doen en dan is dat nummer het gene dat bepalend is. Blijven wij na een terugroep- actie het product gebruiken dan ligt de verantwoordelijkheid bij ons.

Gebruiksaanwijzingen:

De gebruiksaanwijzingen leveren belangrijke informatie op voor ons. Kijk eens achter op het doosje. Zaken zoals "niet voor cosmetische doeleinden bestemd" betekend dat je het niet op de huid mag gebruiken (b.v. neon)

Het neonpigment is nooit getest geweest en daarom mag een product met neonpigmenten nooit als cosmetisch bestempeld worden. Dat het nooit getest is is echter meestal een goed teken, het betekend dat er geen klachten zijn geweest. Echter mag het niet als veilig worden bestemd.

- *Op een kind mag je dit dus sowieso niet gebruiken.*
- *Bij een volwassene kun je informatie verschaffen en kunnen ze zelf als een gewaarschuwd mens het risico wel of niet nemen.*

Verder vind je ook

"niet rond de ogen gebruiken"

"niet op de lippen gebruiken"

"niet geschikt onder 3 jaar"

"niet te lang op het gezicht laten"

De waarschuwingen staan er om de fabrikant en consument te beschermen. Rood pigment kan bijvoorbeeld oogontstekingen veroorzaken en sommige pigmenten kunnen door de liphuid in het bloed komen en allergische reacties veroorzaken. Ook is de huid van een klein kind niet volgroeid en zijn daar ook meer risico's op allergische reacties. De huid is het grootste orgaan van het menselijk lichaam, daar dienen we zorgvuldig mee om te springen.

De waarschuwingen willen niet zeggen dat er schade ontstaat, maar dat de kans groter is. Negeren wij deze waarschuwingen dan ligt het risico bij het werken met kinderen bij ons. Bij volwassenen informeer je over de risico's en ligt het risico dan vervolgens bij de volwassen klant.

Tips voor product aansprakelijkheid

- Zorg dat je de MSDS hebt van de producten in jouw taal. Je vindt deze ook op de FIP site per 1 januari.
- Zorg voor het overzicht van je materialen zoals in de FOD regels omschreven (ook handig voor belasting en bij diefstal)
- Hierbij horen ook materialen zoals lijm, babydoekjes etc.

3) Beroepsaansprakelijkheid

Onze klanten zien ons als professionals, ze betalen voor een dienst en daarbij mogen ze juridisch verwachten dat je kennis van zaken hebt. Beroepsaansprakelijkheid is de schade die je toebrengt door kennis en kunde onjuist toe te passen of door een gebrek aan kennis en kunde.

Bijvoorbeeld:

- Hoe verwijder je het beste schmink? Dat is een vraag die wij behoren te kunnen beantwoorden. Zoals boven gezien is babydoekjes geen goed antwoord. Dus bij een reactie ben jij verantwoordelijk. Water, babywash, babyshampoo zijn veilig om schmink mee te verwijderen.
- Schade ontstaan door kruisbesmetting: Vieze penselen en sponsjes, hergebruik van sponsjes, schminken bij kinderziektes etc. Een schoon "half" sponsje bij ieder kind, regelmatig schoon water en zieke kinderen of open wonden en kinderen onder 3 jaar weigeren te schminken is het gedrag wat een klant misschien niet altijd op prijs stelt maar wat ze wel van ons moeten kunnen verwachten.
- Denk ook niet dat je de schmink die over datum is zomaar kunt weggeven. Je blijft verantwoordelijk.
- Als je advies geeft en het blijkt foutief te zijn (zoals bijvoorbeeld het gebruik van babydoekjes om schmink te verwijderen) blijf je daar verantwoordelijk voor.
- Als jij iets niet onder controle hebt en je leert het iemand anders foutief aan, bijvoorbeeld medewerkers, blijf jij daar verantwoordelijk voor.
- Als je gaat schminken terwijl je ziek bent en je steekt andere aan ben jij daar verantwoordelijk voor.

Samenwerken met collega's

Er zijn drie manieren om samen te werken met collega's

- 1) Jij laat een collega onder jouw bedrijfsnaam werken, jij factureert naar de klant en betaald de collega uit.
- 2) Jij geeft de opdracht door aan de collega, die collega factureert aan de klant en de klant betaald de collega uit.
- 3) Je hebt personeel en betaald daarvoor ook de werkgeversbijdrage.

Jij laat een collega onder jouw bedrijfsnaam werken, jij factureert naar de klant en betaald de collega uit.

Deze collega is dus hoogstwaarschijnlijk ook een freelancer of een ondernemer in bijberoep.

Voordelen:

- De opdracht blijft van jou
- Jij kan invloed uitoefenen op het tarief en de betaling
- Collega mag geen reclame maken voor zichzelf.
- Deze persoon is niet in dienst en moet premies zelf betalen.

Nadelen:

- Jij bent als bedrijf (dus meestal persoonlijk) aansprakelijk voor de schade die deze persoon veroorzaakt tijdens opdrachten. De meeste verzekering dekken alleen jou als zelfstandige.
- Het moet duidelijk geregeld worden voor de belastingen dat deze persoon ook zelfstandig is en niet in dienst en dus moet je werken met contracten.

Jij geeft de opdracht door aan de collega, die collega factureert aan de klant en de klant betaald de collega uit.

Voordelen:

- Jouw collega is zelf verantwoordelijk voor schade door hem veroorzaakt
- Er is geen onduidelijkheid over de arbeidsverhouding, je hebt geen sociale verplichtingen
- Je creëert een kringetje met mensen die opdrachten aan elkaar doorgeven in geval van overboeking, dus er komen ook weer opdrachten naar jou terug. Komt er nooit iets terug, maar gaan hun overboekingsopdrachten weer naar andere collega's kun je beter een andere vervanger zoeken.

Nadelen:

- Je kunt mogelijk je klant kwijtraken, hoewel klanten toch meestal terug komen bij degene die een goede doorverwijzing deed.
- Je hebt geen invloed op het tarief (maar daarover kun je wel afspraken maken met de collega)
- Er wordt geen reclame voor jou gemaakt.

Jij hebt personeel en betaald daarvoor ook de werkgeversbijdrage

Voordelen:

- Jij bepaalt de prijzen, ook het salaris van de medewerkers
- De klant is jouw klant en blijft jouw klant
- Jij bepaalt hoe jouw medewerkers moeten werken

Nadelen:

- Jij draagt de aansprakelijkheid voor de schade veroorzaakt door jouw medewerkers
- Jij bent verantwoordelijk voor de afdracht inkomstenbelasting en sociale premies
- Jouw uur prijs ligt hoger dan bij de freelancer of zelfstandige aangezien je jezelf, je kosten, de materialen en je medewerker moet betalen.

Is verzekeren verplicht?

Een verzekering is niet verplicht maar je bent volgens de wet wel altijd verantwoordelijk voor schade die je veroorzaakt bij andere.

Dus je vrijwillig verzekeren is geen slecht idee. Bedrijfsaansprakelijkheid en beroepsaansprakelijkheid kun je laten indekken. Er is nog geen verzekering speciaal gericht op grime of special FX, dus de verzekeraar zal een persoonlijk aanbod moeten maken. BV Axa Minibiz. Weeg voor en nadelen tegen elkaar af, wat kost een schade, wat kost een verzekering. Een aansprakelijkheidsverzekering heeft sowieso een commerciële meerwaarde. Klanten zien graag dat je verzekerd bent.

Hoe beperk je aansprakelijkheid?

- Maak bewuste keuzes! Waarom doe je iets? Omdat iedereen het doet of omdat het verantwoord is?
- Wees eerlijk richting de klant.
- Zorg dat je geen valse verkoop pleegt: gebruik van andermans foto's bijvoorbeeld of grote namen gebruiken om iets te verkopen (cursus a la Mark Reid bijvoorbeeld) Je creëert hiermee een valse verwachting en ook al schmink jij net zo goed, de klant heeft het recht geld terug te vragen als ze niet dat krijgen waarmee jij adverteert!
- Het gebruik van andermans werk kan ook hoge boetes opleveren, net zoals het gebruik van licenties. Disney figuurtjes bijvoorbeeld, maak hiermee geen reclame! Ook op de foto's op het internet en op Facebook zit copyright. De Facebookklant draagt zijn copyrightkosten uitsluitend af aan Facebook zodat deze publicatierechten heeft, niet aan de hele wereld. Het contract is met Facebook!
- Weet ook dat grime onder kunst valt. De auteursrechten zijn daarbij anders en liggen niet uitsluitend bij de fotograaf. De auteursrechten van kunst blijven bij de kunstenaar tenzij de kunst permanent staat opgesteld. Dus ook op foto's van jouw werk heb jij auteursrechten, niet alleen de fotograaf! Tenzij in betaalde opdracht gemaakt, dan gaan de rechten naar de klant. Maar zelfs dan kun je bij on-eigenlijk gebruik door de klant je rechten terug krijgen.
- Gebruik producten waarvoor ze bedoeld zijn en respecteer de houdbaarheidsdatum. Die gaat overigens pas in als het potje geopend wordt.
- Kinderen kunnen niet bewust kiezen, volwassenen wel. Dus als een volwassene iets wil dat tegen de gebruiksvoorschriften is dan dien jij hen volledig in te lichten over de risico's. Besluiten ze het toch te doen dan ligt het risico bij hen.
- Gebruik gezond verstand, een professionele houding levert geld op.
- Zorg voor een goede administratie.